

ліквідність банківської системи, а особливо на достовірність її прогнозування мають коливання коштів уряду на єдиному рахунку у центральному банку, а тому пріоритетним напрямком в цьому випадку повинна стати оптимізація механізму розміщення тимчасово вільних коштів бюджету в банківському секторі, завданням якого є мінімізація сезонного впливу бюджетних потоків на обсяг ліквідності банківської системи. Також варто наголосити на тому, що під час кризових ситуацій держава повинна забезпечити швидке прийняття антикризових законодавчих актів, наприклад щодо пришвидшення процедури санації чи визнання банкрутом проблемних банків або збільшення розміру виплат фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Окрім цього активну роль держава в особі уряду повинна відіграти у проведенні макропруденційного нагляду та сприяти швидкому виявленню загроз як для банківської системи, так і для економіки в цілому.

Що ж стосується ролі держави в механізмі управління ліквідністю банківської системи в період економічного піднесення, то дії владних інституцій повинні бути спрямовані на створення умов для ефективного розміщення надлишкових ліквідних коштів, а зокрема: створення позитивного інвестиційного клімату (зниження податкового навантаження на підприємства, що підвищить їх кредитоспроможність; пришвидшення оформлення проектно-кошторисної документації для інвестиційних проектів); запровадження різного роду стимулів для тих банків які кредитують реальний сектор економіки (зниження ставки податку; переведення державних структур на розрахунково-касове обслуговування; реклама банку представниками уряду як одного із найбільших кредиторів національного виробника); надання державних гарантій за банківськими кредитами підприємствам малого і середнього бізнесу.

Таким чином роль держави у механізмі управління ліквідністю банківської системи полягає у застосування адміністративних заходів в період кризових явищ та створення умов для ефективного використання ліквідних коштів банківських установ, адже саме створення умов для кредитування реального сектору економіки сприяє економічному зростанню країни.

Юрій РУДЕНКО

ДВНЗ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ПРІОРИТЕТНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Економіка України, подолавши найбільш глибоку і затяжну кризу у порівнянні із більшістю європейських країн, вступила в період посттрансформаційного розвитку, коли стало необхідно вирішувати нагальні проблеми економічного зростання, забезпечуючи належну якість функціонування безпосередньо ринкових інститутів.

Крім того, при обґрунтуванні сучасної економічної політики слід належним чином оцінювати і адекватно враховувати суттєві зміни, що відбуваються у світовій економіці, особливо, в її глобалізованому фінансовому секторі. У цьому контексті як стратегічні пріоритети розвитку національного фінансового ринку визначено:

- сек'юритизацію національної економіки, підвищення рівня капіталізації та ефективності фінансового ринку;
- стимулювання динамізації вітчизняних та іноземних інвестицій, забезпечення їх прозорості та захисту;
- розвиток системи інструментів фінансового ринку в сучасному інформсередовищі;
- створення адаптивної до міжнародних принципів і норм інституційно-регуляторної фондової інфраструктури;
- інтелектуалізація професійної діяльності учасників фінансового ринку та підвищення рівня корпоративної культури;

По-перше, принципове значення має забезпечення реальної інвестиційної мотивації всіх учасників національного фондового ринку – емітентів, інвесторів, професійних учасників. У цьому контексті важливо, на наш погляд, з одного боку, постійно збільшувати обсяги капіталу, що спрямовуються через фондовий ринок у економічний розвиток на основі розвитку фондових

інструментів як об'єктів розміщення інвестиційних ресурсів, а з другого - послідовно застосовувати економічні стимули внутрішнього і зовнішнього інвестування через ефективні, надійні і прозорі фондові операції.

По-друге, критично важливою є інфраструктурна визначеність і транспарентність національного фондового ринку для, чого необхідним є, насамперед, розширення пропозиції цінних паперів на фондових біржах.

Інституційне зміцнення функціонування організованого фінансового ринку України уможливується шляхом стимулювання розвитку його інфраструктури та застосування сучасних технологій обслуговування цього ринку. Важливим є також широке використання інструментів фінансового ринку для підвищення якості та ефективності корпоративного управління. На наш погляд, незважаючи на наявність законодавчої бази, організаційних умов, регуляторних спроб, рівень мотивації емітентів, інвесторів щодо концентрації торгівлі на організованому ринку залишається низьким, оскільки існує достатньо велика кількість можливостей неекономічного характеру для вирішення проблем, що виникають.

По-третє, належним чином має бути вирішена проблема оптимізації регуляторних відносин держави і учасників ринку. Першочерговим завданням при цьому вбачається концептуальна визначеність із моделлю нагляду та контролю за діяльністю інституцій ринків фінансових послуг, що мають, на наш погляд, обмежено варіативний характер:

- утворення єдиного державного органу з регулювання ринків небанківських фінансових послуг та фондового ринку з урахуванням міжнародних стандартів та відповідних директив і рекомендацій Європейського Союзу, сприяння його розвитку на новій інституціональній основі;
- оптимізація розмежування повноважень державних органів з регулювання функціонування банківського та небанківського фінансових секторів, сприяння їх ефективній співпраці;
- посилення координації нормативної діяльності традиційних державних органів з регулювання ринків фінансових послуг та саморегулюючих організацій.

Слід зазначити, що такого роду завдання регуляторної консолідації в цілому співпадають з орієнтацією сучасної методології щодо формування наглядових структур як для розвинутих ринків, так і для ринків, що розвиваються. Дійсно, концентрація контролю сприятиме забезпеченню захисту прав власності всіх учасників фінансових ринків, установлення прозорих правил і процедур діяльності на основі уніфікованих норм європейського законодавства дасть змогу створити конкурентне середовище для надійної співпраці інституціональних інвесторів та населення з метою розвитку ефективних галузей економіки та підвищення добробуту громадян у перспективі.

Дмитро СЕРЕБРЯНСЬКИЙ

Науково-дослідний інститут фінансового права
Національного університету ДПС України

СПРОЩЕННЯ СПЛАТИ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ ЯК НАПРЯМ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

2012 рік ознаменувався для України радикальними змінами, як в інституціональній системі державних фінансів, так і у відносинах між податковою службою та платниками податків. В червні місяці 2012 року керівництво ДПС України оголосило кардинальну зміну орієнтирів розвитку податкової служби від фіскального органу до сервісної служби. В липні цього ж року в МФУ керівництво ДПС України презентувало концепцію реформування податкової системи України не тільки в сегменті покращення адміністрування податків, а й у сегменті радикальної зміни структури окремих податків і податкової системи в цілому з паралельним суттєвим зниженням податкового навантаження на офіційний сектор національної економіки. В листопаді Президент України дав доручення МФУ та ДПС України сформувати Державну програму лібералізації податкової системи на 2013-2014 роки. І, нарешті, в грудні 2012 року Указом